

ATIK DEDEKTİFLERİ

Sevgili aileler, bu etkinlik ile atıksız yaşam ilkeleri hakkında farkındalık oluşturulmak amaçlanıyor. Etkinlik 2 bölümden oluşuyor. Çocuğunuzla birlikte; sürdürülebilir bir yaşam için gerekli bazı tüketim alışkanlıklarını içerisinde barındıran oyunu oynayabilir ve atıksız yaşam ilkelerinden hareketle tasarlanan sanat etkinliğini gerçekleştirebilirsiniz.

Keyifli etkinlikler dileriz.

ARAÇ-GEREÇLER

Boya kalemi, yeniden ve başka amaçlarla kullanılan nesnelere (kavanoz, yoğurt kabı, süt kutusu, şişe vb.), tamir edilmesi gereken nesnelere (yırtık bir kıyafet, bozulmuş bir oyuncak vb.), geri dönüşüm için kullanılacak nesnelere (kâğıt, plastik, cam vb.), küçük gelen kıyafetler, çoraplar, düğme, bant, kurdele vb.

1. BÖLÜM: ATIKSIZ YAŞAM DEDEKTİFLERİ OYUNU

- Etkinliğe aşağıdaki soruları sorarak başlayın. Çocukların yanıtlarını tartışın.
 - Bir günümüzü düşünelim mi? Sabah kalktığın andan itibaren hangi işleri yapıyorsun? Bu işleri yaparken hangi kaynakları tüketiyorsun?
 - Dişlerini fırçalarken su kullanımına dikkat ediyor musun?
 - Odadan çıkarken ışıkları kapatıyor musun?
 - Resim çizerken kâğıdın tek yüzünü mü yoksa iki yüzünü mü kullanıyorsun?
 - Eskiye oyuncaklarını ne yapıyorsun?
 - Plastik ve cam şişeleri çöpe mi atıyorsun yoksa geri dönüşüm kutusuna mı?
 - Dışarı çıkarken yanına su matarını mı alıyorsun yoksa plastik şişede satılan sulardan mı satın alıyorsun?
 - Bir gün boyunca kaç litre su tüketiyoruzdur?
 - Bir gün boyunca evimizden ne kadar atık çıkardığımızı düşünelim. Sence ne kadar atık çıkarıyoruz?
- Etkinlik öncesinde hazırladığınız geri dönüşüm işaretini çocuklara göstererek anlamını bilip bilmediğini sorun.
- Daha sonra aşağıdaki açıklamadan faydalanarak ve yönergeleri takip ederek etkinliği çocuklarınızla birlikte tamamlayın.

“Evimizde atıksız yaşam dedektifliği yapmaya ne dersin? Daha az tüketerek, çöpe atmak yerine, evimizde bulunan bazı nesnelere başka amaçlar için kullanarak, bozulan nesnelere atmak yerine tamir ederek ve kâğıt, cam ve plastik atıklarımızı geri dönüşüm kutusuna atarak biz de evimizi atıksız bir eve dönüştürebiliriz. Hadi önce düşünelim sonra birlikte araştırmaya başlayalım.”

- Evimizde daha az tüketmemiz gereken nesne/kaynak ne olabilir? Çizebilir misin?
 - Evimizde satın aldıktan sonra başka amaçlarla kullandığımız hangi nesnelere var? Çizebilir misin?
 - Evimizde atmak yerine tamir ederek kullanabileceğimiz bir nesne var mı? Çizebilir misin?
 - Evimizde hangi nesnelere geri dönüşüm kutusuna atıyoruz? Çizebilir misin?
- Çocuklarınızla birlikte ev içerisinde keşif yaparak yukarıdaki soruların yanıtlarını tartışın ve çizim yapmalarını sağlayın. Çizimlerin fotoğrafını öğretmeninizle paylaşmayı unutmayın.

2. BÖLÜM: ATMIYORUM TASARLIYORUM

- Bir önceki bölümde çocuklarınızla birlikte evinizde keşfettiğiniz, satın aldıktan sonra atmayıp başka amaçlarla kullandığınız nesnelere (kavanoz, peynir kabı, yoğurt kabı, dondurma çubuğu, karton kutu, küçülen çoraplar, eskiyen kıyafetler vb.) birini ya da birkaçını seçin.
- Çocuklarınıza bu nesnelere ilk kullanım amacını ve şimdiki kullanım amacını konuşun. İlk alındığındaki kullanım amacından farklı olarak kullandığınızı çocuklara açıklayın.
- Bu nesnelere birini ya da birkaçını boya kalem, bant, yapıştırıcı, kurdele, düğme vb. malzemeleri de kullanarak vazolar, saklama kabı, mumluk, kukla, bez bebek gibi nesnelere olarak tasarlayın. Aşağıdaki fotoğrafı çocuğunuza gösterin ve küçülen çizimlerin saksı olarak kullanılabilirliğini anlatın.
- Yaptığınız ürünlerin fotoğrafını öğretmeniniz ile paylaşın.

DEĞERLENDİRME

- Etkinlik sonunda aşağıdaki soruları sorarak etkinliğiniz hakkında sohbet edebilirsiniz.
 - Oyunu sevdim mi?
 - Evde en çok tükettiğin kaynak hangisi?
 - Geri dönüşüm kutusuna hangi nesnelere atıyorsun? Bu ürünlerin ortak bir özelliği var mı? Varsa nedir/nelerdir?
 - Geri dönüşüm işaretini hatırlıyor musun? Çizebilir misin?
 - İhtiyacın olmadığı halde satın aldığın eşyaların var mı?
 - Nesnelere dönüştürmenin bize ne faydası olabilir?
 - Nesnelere dönüştürmenin başka canlılara ne faydası olabilir?

AİLE KATILIMI

- TÜBİTAK Yayınları'ndan "Atık Mı? Hiç Dert Değil!", "Çöp ve Geri Dönüşüm", "Neden Geri Dönüştürmeliyim?", "Neden Dünyayı Önemsemeliyim?" ve "Haydi Öğrenelim-Atma, Kullan!" başlıklı kitapları çocuklar ile birlikte okuyup inceleyebilirsiniz.
- TEMA Vakfı Sıfır Atık Eğitim Portalı'na (sifiratiktema.org) üye olarak çevirim içi oyunları çocukları ile birlikte oynayabilirsiniz.
- Küçülmüş, eskimiş kıyafetlerden kostümler ve oyuncaklar yapabilirsiniz.

BAŞKA NELER YAPABİLİRİZ?

- Atık kutular kullanılarak geri dönüşüm kutuları oluşturabilirsiniz.
- Organik ve inorganik atıkları toprağa gömebilir, organik ve inorganik atıkların toprakta ne kadar sürede yok oldukları ile ilgili bir deney yapabilirsiniz.
- Tamir merkezi oluşturularak eski eşyaları onarabilirsiniz.
- İleri dönüşüm merkezi oluşturularak kullanılmayan eşyaları daha iyi bir amaca hizmet etmek üzere dönüştürebilirsiniz.
- Kompost (Organik atıkların toprağın altına ekilmesi sonucunda nem ve oksijen ile beraber çürüyerek organik gübre olma durumudur.) yapabilirsiniz.